

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย
 กระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
 Desirable characteristics of school administrators in the Krasang 3
 network schools under the Buriram Primary Educational Service Area
 Office 2.

สุพรรณษา ดิษยศิริกร¹ และวิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม²

Supansa Ditsayasirikron¹ and Wiralpath Wongwatkasem²

วิทยาลัยนครราชสีมา

Nakhon Ratchasima College

Corresponding Author E-mail : 6704030302051@nmc.ac.th

(Received: 12 May, 2026; Edit: 13 May, 2026; accepted: 13 May, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 113 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1.คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : กลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2,
 คุณลักษณะอันพึงประสงค์, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the level of desirable characteristics of school administrators in schools under the Krasang 3 Network, Buriram Primary Educational Service Area Office 2; and 2) to compare these characteristics classified by work experience and educational level. The sample consisted of 113 school administrators and teachers, selected using stratified random sampling based on Krejcie and Morgan's table. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.67 to 1.00 and a reliability coefficient of 0.90. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were as follows:

1. The desirable characteristics of school administrators, both overall and in each aspect, were at a high level.
2. School administrators and teachers with different work experience and educational levels had significantly different opinions toward the desirable characteristics of school administrators at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Krasang 3 network group under the Buriram Primary Educational Service Area Office 2, Desirable characteristics, School administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองที่ดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องเป็นผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และสามารถบริหารจัดการภายใต้ความซับซ้อนและความท้าทายที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และ คุณธรรม จริยธรรม สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน ความสำเร็จในการจัดการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จ การมีผู้บริหารที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ย่อมเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกมิติ (จงจิตร หงส์ดามรงค์, 2561) การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับนโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งด้านภาวะผู้นำ ความสามารถในการบริหารจัดการ การมีวิสัยทัศน์ การเสียสละ การอุทิศตน และมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ เพื่อให้ เกิดความเชื่อมั่นและการยอมรับจากบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมโดยรวม อีกทั้งยังเป็นผู้

ผลักดันนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (บุญรักษ์ ยอดเพชร, 2560; สมบัติ อยู่เมือง, 2562)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ระบุถึงการศึกษาไว้หลายมาตราที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเข้าถึงการศึกษาของประชาชน โดยมุ่งเน้นที่การสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนทุกคนในสังคม โดยเน้นการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะทั้งในด้านวิชาการ และทักษะชีวิต เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม การพัฒนาเทคโนโลยี และการสร้างความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ 20, 2560) การจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีนั้น การบริหารงานวิชาการถือเป็นสิ่งที่สำคัญ เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการจัดการศึกษา ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้นจะมีความสำคัญในลักษณะที่มีความเกี่ยวข้องและสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธัญญรัตน์ ปิงสกุล, 2559)

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญงอกงาม ทั้งทางด้านสติปัญญาความรู้ คุณธรรม ความดีงามในจิตใจ มีความสามารถที่จะทำงาน และคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ตลอดจนใช้ความรู้สร้างสรรค์ มีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์แข็งแรง ประกอบอาชีพได้ มีวิถีชีวิตกลมกลืนกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสามารถปรับตัวได้ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและทำสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคม บูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาค มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนสามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562; ราชกิจจานุเบกษา, 2542)

ผู้บริหารโรงเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพต่อเมื่อผู้บริหารมีทักษะพื้นฐานในการบริหารและมีคุณสมบัติที่ดีแห่งการบริการ ทั้งนี้ความรู้ ความสามารถของผู้บริหาร ตลอดจนบุคลิกลักษณะการมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน มีมากน้อยเพียงใดเป็นตัวแปรสำคัญของความสำเร็จ ความมีคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา ในความรับผิดชอบของผู้บริหารที่มีความสามารถสูงย่อมนำไปสู่ความชำนาญในการบริหารงาน การรู้สึกมีส่วนร่วมรับผิดชอบ มีความสุขกับการทำงาน มีคุณธรรมจริยธรรมทันต่อ เหตุการณ์ปัจจุบัน ความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะผู้นำทางวิชาการ สามารถสร้างบรรยากาศในการทำงานอย่างเป็นกัลยาณมิตร ประสานการทำงานอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กร (คารมณ เพียรภาณุ, 2553) คุณลักษณะที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริมการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหาร ภาวะผู้นำในการเปลี่ยนแปลง บุคลิกภาพสง่างามเป็นที่ศรัทธาและน่าเชื่อถือ มีมนุษย์สัมพันธ์ คุณธรรม จริยธรรม และความรู้ความสามารถในงานเป็นแบบอย่างที่ดี นอกจากนี้ความอยู่รอดของสถานศึกษาในโลกยุคปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารจะต้องสามารถนำพาการศึกษาใหม่ไปสู่การตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ ผู้บริหารยุคใหม่ต้องเตรียมตนเองให้มีคุณลักษณะ ชัดความสามารถที่เหมาะสม ผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญในการบริหารจัดการศึกษา โดยต้องดำเนินการส่งเสริมอำนวยความสะดวก ประสานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตเยาวชนที่พึงประสงค์ให้บรรลุเป้าหมาย (สกุลรัตน์ กุพทา, 2550) กล่าวไว้ รวมทั้งสามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ยืนหยัดตามก

กลางความเปลี่ยนแปลงได้อย่างสง่างาม ประการสำคัญบุคลากรครูจะต้องมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ มีความมั่นใจและศรัทธาต่อผู้บริหาร การปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารจะมีประสิทธิภาพได้ขึ้นอยู่กับความสามารถในภูมิรู้ คือ ความรู้ในการปฏิบัติงาน จะต้องมีความรู้ด้านวิชาการ และความรู้ทั่วไปเป็นอย่างดี ภูมิธรรม คือ คุณธรรมจริยธรรม อันเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่สุดของผู้บริหาร และภูมิฐาน คือ ความสง่างามแสดงถึงบุคลิกลักษณะแห่งการเป็นผู้นำ

โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เป็นพื้นที่ที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง แต่จากการติดตามข้อมูลภาคสนาม พบว่า ยังมีปัญหาหลายด้านที่สะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นทักษะการบริหารเชิงกลยุทธ์ ความสามารถในการสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง การบริหารภายใต้หลักธรรมาภิบาล การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รวมถึงความสามารถในการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างใกล้ชิด ผู้บริหารที่ขาดคุณลักษณะเหล่านี้ อาจทำให้การขับเคลื่อนงานพัฒนาสถานศึกษาเป็นไปอย่างไม่ราบรื่น เกิดความขัดแย้ง การทำงานที่ขาดทิศทาง และส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนโดยตรง ดังนั้น การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะนำไปสู่การกำหนดแนวทางพัฒนาผู้บริหารให้มีความสามารถ มีจริยธรรม และมีความพร้อมในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศใช้เป็นแนวทางสำคัญสำหรับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถเป็นผู้นำที่มีคุณภาพ และส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและระดับการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 160 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2568

จำนวน 113 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1932) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของ Dubrin (1998) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1932) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553)
3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยดำเนินการพัฒนาแบบสอบถามมาจากสุรินทร์ นามอยู่ (2564) ได้จำนวนแบบสอบถาม 48 ข้อ
3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
6. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
7. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 48 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1951) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.90
8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

9. ขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

10. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

11. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 113 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ทั้งโดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษาโดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านทักษะความรู้คิดหรือความเข้าใจ	3.95	0.45	มาก
2	ด้านคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคลิกภาพ	3.92	0.46	มาก
3	ด้านมนุษยสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา	4.03	0.55	มาก
4	ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3.96	0.46	มาก
5	ด้านการเป็นตัวอย่างที่ดี	3.99	0.52	มาก
6	ด้านสัมผัสที่อ่อนไหว	4.20	0.49	มาก
7	ด้านความคาดหวังที่คงเส้นคงวา	4.01	0.45	มาก
8	ด้านการสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา	4.27	0.53	มาก
ภาพรวม		4.04	0.49	มาก

จากตาราง 1 แสดงว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.53) รองลงมาคือ ด้านสัมผัสที่อ่อนไหว ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.49) ด้านมนุษยสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.55) ด้านความคาดหวังที่คงเส้นคงวา ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.45) ด้านการเป็นตัวอย่างที่ดี ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.52) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.46) และด้านทักษะความรู้คิดหรือความเข้าใจ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.46)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและระดับการศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปี ขึ้นไป		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านทักษะความรู้คิดหรือความเข้าใจ	3.83	0.43	4.09	0.44	-3.110*	.002
2	ด้านคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคลิกภาพ	3.77	0.43	4.08	0.44	-3.733*	.001
3	ด้านมนุษยสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา	3.91	0.55	4.17	0.52	-2.568*	.012
4	ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3.85	0.39	4.09	0.50	-2.871*	.005
5	ด้านการเป็นตัวอย่างที่ดี	3.87	0.51	4.12	0.51	-2.586*	.011
6	ด้านสัมผัสที่อ่อนไหว	4.13	0.52	4.27	0.45	-1.479	.142
7	ด้านความคาดหวังที่คงเส้นคงวา	3.90	0.47	4.14	0.41	-2.968*	.004
8	ด้านการสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา	4.20	0.55	4.35	0.50	-1.491	.139
ภาพรวม		3.94	0.38	4.17	0.38	-3.221*	.002

*p < .05

จากตาราง 2 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านสัมผัสที่อ่อนไหวและด้านการสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปริญญาตรี		สูงกว่าระดับปริญญาตรี		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านทักษะความรู้คิดหรือความเข้าใจ	3.83	0.45	4.23	0.35	-4.656*	.001
2	ด้านคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคลิกภาพ	3.78	0.45	4.22	0.33	-5.148*	.001
3	ด้านมนุษยสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	3.91	0.59	4.31	0.35	-3.741*	.001
4	ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3.84	0.46	4.25	0.36	-4.652*	.001
5	ด้านการเป็นตัวอย่างที่ดี	3.86	0.55	4.30	0.33	-4.432*	.001
6	ด้านสัมผัสที่อ่อนไหว	4.18	0.54	4.25	0.38	-0.698	.486
7	ด้านความคาดหวังที่คงเส้นคงวา	3.92	0.48	4.23	0.31	-3.545*	.001
8	ด้านการสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา	4.27	0.52	4.27	0.44	0.019	.985
ภาพรวม		3.95	0.41	4.26	0.27	-4.054*	.001

*p < .05

จากตาราง 3 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านสัมผัสที่อ่อนไหวและการสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายดังกล่าวได้แสดงออกถึงคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความคาดหวังของบุคลากรในสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม การสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร ตลอดจนการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อความร่วมมือภายในองค์กร ส่งผล

ให้บุคลากรมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านสัมผัสที่อ่อนไหว และด้านมนุษยสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการดูแลเอาใจใส่บุคลากร มีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถรับรู้ความรู้สึกและความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีความเป็นกันเอง ไม่ถือตัว มีทัศนคติที่ดี และเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่งผลให้บุคลากรเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา และเต็มใจปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับด้านคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคลิกภาพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดนั้น อาจเนื่องมาจากบุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่แสดงออกแตกต่างกัน และบางประเด็นเป็นลักษณะที่สังเกตได้ยาก ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้และประเมินแตกต่างกัน ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยในด้านดังกล่าวต่ำกว่าด้านอื่น อย่างไรก็ตามยังคงอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษายังคงมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่อการบริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรเศรษฐ์ ชุมวงศ์ และคณะ (2565) ที่ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียนเขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียนเขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนนท์ภักดิ์ อุสุวรรณ์ (2565) ที่ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับสูงกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากมีโอกาสปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาในระยะเวลาที่นานกว่า ทำให้สามารถสังเกตพฤติกรรมและรูปแบบการบริหารของผู้บริหารในสถานการณ์ที่หลากหลายได้อย่างต่อเนื่อง จึงเกิดความเข้าใจและตระหนักถึงคุณลักษณะที่เหมาะสมของผู้บริหารสถานศึกษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ส่งผลให้การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับที่สูงกว่า นอกจากนี้บุคลากรที่มีประสบการณ์มากยังมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนการดำเนินงานภายในองค์กรได้ดีกว่า จึงสามารถพิจารณาและประเมินคุณลักษณะของผู้บริหารได้อย่างรอบด้าน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ นนท์ภักดิ์ อุสุวรรณ์ (2565) ที่ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติมาศ วีระเดชพิพัฒน์ และรัตนา กาญจนพันธ์ (2566) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวสรีนครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีการรับรู้ต่อ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

3. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายกระสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้น โดยเฉพาะ ผู้ที่ศึกษาต่อในสาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสเรียนรู้หลักการ แนวคิด และทฤษฎีทางการ บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งได้รับการพัฒนาทักษะด้านภาวะผู้นำ การวางแผน การตัดสินใจ การ บริหารงานบุคคล ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรมและมนุษยสัมพันธ์ ทำให้มีกรอบแนวคิดในการพิจารณาคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ชัดเจน ครบคลุม และเป็นมาตรฐานมากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ส่งผลให้ ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กฤติเดช สิงห์ต้อย (2566) ที่ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน ประถมศึกษา อำเภอเมืองสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ผลการ เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนธิรัฐ วชิระ อังกูร และคณะ (2566) ที่ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าด้านคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคลิกภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ควรจัดให้มีโปรแกรมหรือหลักสูตรพัฒนาบุคลิกภาพสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการสื่อสาร การวางตัว การควบคุมอารมณ์ และการ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีในการบริหารงาน เพื่อให้ผู้บริหารสามารถแสดงออกถึงคุณลักษณะที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ ของบุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครูและ บุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี เพื่อให้บุคลากรมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและ สามารถพัฒนางานด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูล ประกอบในการกำหนดแนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการนิเทศ กำกับ และ ติดตามการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา

2.2 ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยและนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กฤติเดช สิงห์ตุ้ย. (2566). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏ.
- คารมณีย์ เพียรภาณุ. (2553). *การบริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ*. สำนักพิมพ์ทางการศึกษา.
- จงจิตร หงส์ดารมภ์. (2561). *การบริหารสถานศึกษากับพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชุดิมาศ วีระเดชพิพัฒน์, & รัตนา กาญจนพันธุ์. (2566). การรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวสรีนครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 18(2), 45–58.
- ธัญญรัตน์ ปิงสกุล. (2559). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- นันทกั อุสุวรรณ. (2565). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- นเรศเรษฐ์ ชุมวงศ์ และคณะ. (2565). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียนเขตอำเภอสามโคก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 14(1), 77–89.
- เนรัญ วชิระอังกู และคณะ. (2566). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ*, 11(3), 102–115.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุวีริยาสาส์น.
- บุญรักษ์ ยอดเพชร. (2560). *ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา*. สำนักพิมพ์ทางวิชาการ.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา, 116(74 ก), 1–23.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. ราชกิจจานุเบกษา, 134(40 ก), 1–90.
- สมบัติ อยู่เมือง. (2562). *การบริหารสถานศึกษาสมัยใหม่*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทย*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สกุรัตน์ กุฑมาศ. (2550). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์*. สำนักพิมพ์การศึกษา.
- สุรินทร์ นามอยู่. (2564). *การพัฒนาแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297–334. <https://doi.org/10.1007/BF02310555>
- Dubrin, A. J. (1998). *Leadership: Research findings, practice, and skills* (2nd ed.). Houghton Mifflin.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 140, 1–55.